

Sleep Well
Work Well

Voimaa
uniterveydestä!

Sleep Well
Work Well

Aamu- ja iltavirkku & liikunnan ajoituksen merkitys uneen

Eija Partanen-Kivinen, LitM
Savonia-amk

sleepandwork.karelia.fi

Sleep Well
Work Well

Luontainen unirytmimme

- Iltavirkkuus ja aamuvirkkuus ovat osittain luontaisia taipumuksia, mutta niitä on mahdollista myös säätää
- Ihmisen sisäinen kello tahdistuu luontaisesti aamujen valoisuuteen

Sleep Well
Work **Well**

Markku Partisen mukaan

- ”Valo aikaistaa vuorokausirytmää silloin kun sitä on saatavilla kello 5–9. Iltapäivällä tai illalla silmiin tulevalla valolla on päinvastainen vaikutus. Jokainen valoisa lisätunti illalla häiritsee unta. Mitä enemmän silmiin tulee valoa, sitä enemmän sisäinen kello pyrkii jätättämään ja päivärytmi myöhentymään.”

Sleep Well
Work Well

Aiemmat tutkimukset

- Aiemmat tutkimukset liikunnan vaikutuksista unirytmiiin ovat olleet tutkimusotannaltaan “rajoitetut” -> pääsääntöisesti on tutkittu nuoria miehiä
- Tämän johdosta tutkimustulosten yleistettävyys on ollut vaikeaa
- Edelleenkin aiheesta tarvitaan lisätutkimusta

Sleep Well
Work Well

Uusi tutkimus vuodelta 2019

- Uusimmassa yhdysvaltalaisessa tutkimuksessa oli 101 tervettä, fyysisesti aktiivista aikuista
- Tutkimuksessa verrattiin 48 aikuista, jotka olivat iältään 18-32 vuotiaita (26 naista ja 22 miestä)
- 53 aikuiseen, jotka olivat iältään 59 -75 vuotiaita (29 naista ja 22 miestä)

Sleep Well
Work **Well**

Jos haluat liikunnalla vaikuttaa unirytmisi

- Iltavirkun kannattaa liikkua aamulla ja alkuiltapäivästä
- **Tunnin mittainen kuntoliikunta** aikaistaa vuorokausirytmää, jos liikutaan noin **seitsemän aikaan aamulla** tai sitten **alkuiltapäivästä kello 13–16**
- Muina aikoina liikunta taas pyrkii viivästyttämään vuorokausirytmää

Sleep Well
Work **Well**

Huom!

- Tutkimuksessa liikuttiin kevyestä liikunnasta melko rasittavaan liikuntaan eli tasolla = 65 – 75% omasta maksimisyykkeestä
- Tutkimuksessa joko käveltiin ja juostiin tunti juoksumatolla

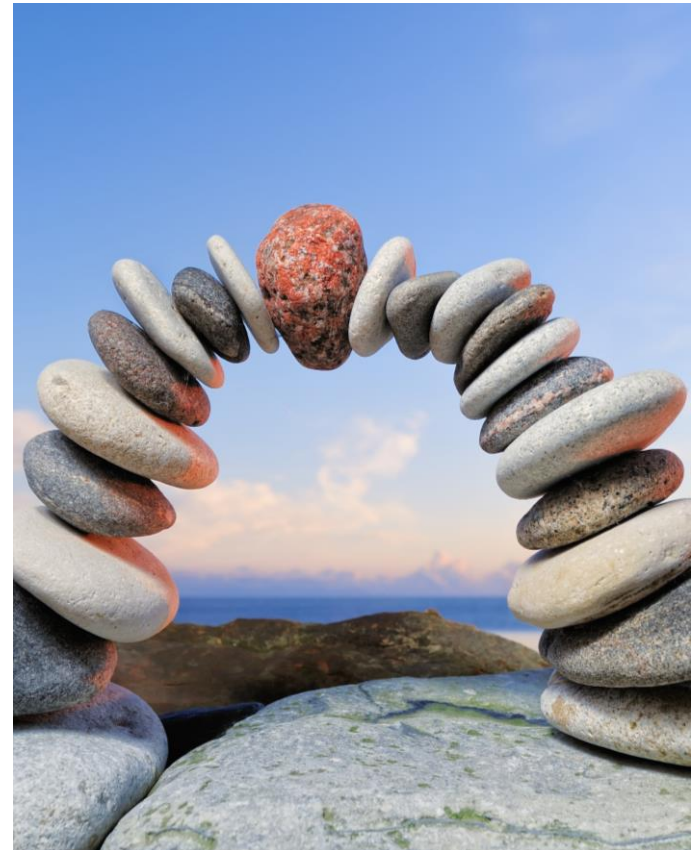

Sleep Well
Work Well

Oletko?

- Aamuvirkku vai iltavirkku?
- Oletko huomannut liikunnan ajoituksella olevan vaikutusta sinun uneen?

Sleep Well
Work **Well**

Lähteet

- *Shawn D. Youngstedt, Jeffrey A. Elliott, and Daniel F. Kripke: Human circadian phase-response curves for exercise (2019)*
- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6462487/>
- Unirytmää voidaan säätää myös liikunnan avulla – kaikki on kiinni ajoituksesta
<https://yle.fi/uutiset/3-11036108>
- Kuntoplus: Löydä henkilökohtaiset sykerajasi
<https://kuntoplus.fi/treeni/kunto/loyda-henkilokohtaiset-sykerajasi>

Sleep Well
Work **Well**

Sleep Well
Work Well

Voimaa uniterveydestä!

sleepandwork.karelia.fi